

Årets Byplanmøde blev afviklet i oktober i en tidligere industribygning i Vordingborg. Ud over inspirerende oplæg og busture i nærområdet gav Byplanmødet også mulighed for at møde en stribe forskere fra Center for Strategisk Byforskning, der havde taget turen

Fra forskningens højborg til Panterens betongulv

Af Ulf Joel Jensen

Det dybe drøn fra en færges afgangssignal lyder over højtalerne og forstærker indtrykket af, at vi befinder os i en mærkværdig ankomststerminal: Der et leben af mennesker, som bevæger sig målrettet, men samtidig kaotisk mellem hinanden over det rå betongulv med hver deres destination, hver deres agenda. Der hersker en munter forvirring parret med gensynsglæde og det, det kendetegner feriestemningens stressmodus. Det handler ikke om hverdagens ræs for at nå noget til et bestemt tidspunkt – det handler mere om at beslutte, hvilken oplevelse, man tager som den næste.

Vi er i Panteren, en omdannet industrihal i Vordingborg, til årets Byplanmøde. Nærmere bestemt på markedspladsen, hvor deltagerne tænder kaffe og te og lader sig friste af et mylder af stande, oplæg og foredrag. Hele det ene hjørne er optaget af Center for Strategisk Byforskning, som præsenterer seks af deres forskningsprojekter. De er med for at facilitere mødet mellem forskerne og de praktiskere, som forhåbentlig skal have gavn af forskningen.

Realitytjek

Christian Fertner er adjunkt ved Københavns Universitet og præsenterer sin forskning i, hvordan planlægning kan skabe mere energieffektive bysamfund. På hans lille stand kan man bl.a. få printet en oversigt, der pædagogisk præsenterer, hvordan hvilken som helst af landets kommuner klarer sig på 18 udvalgte nøgleområder for energi og klima. Og Christian Fertner ser frem til mødet med Byplanmødets forskellige deltagere:

”For mig er det her en form for reality-tjek. Er mit arbejde overhovedet relevant for praktikerne? Kan de bruge den viden, jeg kommer frem til i deres hverdag? På den måde er mødet med praktikerne uhyre vigtigt for forskningen. Samtidig giver det mig også en unik mulighed for at netværke. Byplanmødets målgruppe er meget præcis defineret i forhold til min forskning. Derfor er dette den absolut vigtigste konference for mig i Danmark”.

En af deltagerne på Byplanmødet er arkitekt Milena Mille Rudez fra Faxe Kommune. Hun arbejder med områdefornyelse i kommunen, men vil

også gerne arbejde med kommunal energioptimering. Efter en snak med Christian Fertner får hun derfor et print af Faxe Kommunes energiperformance – og er lige dele begejstret og bekymret:

”Det ser jo nærmest forfærdeligt ud. Vi klarer os dårligt på næsten alle parametre, så man kan sige, at der er plads til forbedringer. Men den her oversigt er et virkeligt godt værktøj, som jeg kan bruge. Jeg har fået en

Byplanmødet

Afholdes af Byplanlaboratoriet hvert år i begyndelsen af oktober. Mødet samler mellem 600 og 700 fagfolk og beslutningstagere med interesse for planlægning.

I 2015 var temaet ”Den regionale by” og Byplanmødet blev afholdt i samarbejde med Vordingborg-, Guldborgsund- og Lolland Kommuner.

I 2016 afholdes Byplanmødet i Malmø den 6. – 7. oktober.

” Forskningen og praksis skal stemme overens, så vi kan udvikle hinanden.

Lector Nicolai Steinø, Aalborg Universitet

rigtig god snak med Christian Fertner og nogle fine argumenter, som jeg kan tage med videre til mit arbejde hjemme. Jeg er blevet klædt langt bedre på til at forklare politikerne, hvorfor vi skal arbejde endnu mere med energioptimering”.

Nye praksispartnere

Lektor Nicolai Steinø fra Aalborg Universitet forsker i såkaldt 'parametriske bydesign', hvor man anvender avancerede computerprogrammer til at udvikle og visualisere design af byrum. For ham handler Byplanmødet også om at udbygge sit netværk. Konkret håber han på at finde nye praksispartnere til sin videre forskning.

”Men jeg har også et mere enkelt håb og ønske om, at praktikerne og politikerne opdager, at de parametriske designværktøjer findes og er anvendelige. Så kunne man jo håbe på, at de ville trække på dem i deres næste byudviklingsprojekter. Min forskning baserer sig på dialog, så jeg er i sagens natur meget interesseret i at komme i dialog med dem, der skal anvende resultaterne efterfølgende. Det handler om at lave så gode redskaber til dem som muligt. Forskningen og praksis skal stemme overens, så vi kan udvikle hinanden”, siger Nicolai Steinø – og vender sig derefter mod Per Dalgaard, medlem af byrådet i Syddjurs Kommune for DF, der får en introduktion til designsoftwaren. Efterfølgende er det overbevist byrådsmedlem, som

tager imod både pjecer og visitkort fra Steinø:

”Det virker umiddelbart som et konkret og meget anvendeligt redskab, som jeg sagtens kan se relevansen af. Jeg har taget et par brochurer med, som jeg vil give til embedsfolkene i vores kommune. Vi har en konkret udfordring i Rønde By med en lang, smal hovedgade, hvor nærmest hele den ene side af gaden skal rives ned og genopbygges. Og der vil det være helt oplagt med sådan et visualiseringsværktøj til at vise konsekvenserne af de forskellige beslutninger. På samme måde vil man også kunne bruge det til placering af vindmøller. Det kan give en fornemmelse af konsekvenserne af beslutningerne – og se, om det nu også er det værd”, siger Per Dalgaard.

Linket fra landskab til boligselskab

Pia Jeppesen, forvaltningskonsulent i Dansk Almennyttigt Boligselskab (DBA), taler længe med adjunkt Anne Tietjen fra Københavns Universitet. Anne Tietjen har to projekter om planlægningen af fremtidens landskab med på konferencen – fra hhv. Bornholm og Lolland. Umiddelbart virker landskabsplanlægning forholdsvis langt fra hverdagen i et alment boligselskab. Men samtalen mellem Pia og Anne er intens og fordybet, og Pia Jeppesen går fra mødet med både ny energi og konkret inspiration:

”Først og fremmest er det interessant at møde forskerne med deres studerende. At høre dem forklare

deres projekter og tanker bag. Det giver inspiration og et kick til ens egen hverdag. Og så synes jeg, at det var særligt interessant at høre, hvordan Anne Tietjen har arbejdet med at kortlægge de lokale ressourcer i projekterne. DAB har et overskud af boliger nogle steder i landet, som vi er tvunget til at tage stilling til. Derfor kan jeg bruge Annes erfaringer som en ny vinkel til at få et mere kvalificeret input fra de lokale beboere, så vores beslutninger bliver bedre”, forklarer Pia Jeppesen.

Inspirerende forskningsformidling

Også Lotte Højgaard, som er afdelingsleder i Holbæk Kommunes Planafdeling brugte en del af sin tid på Byplanmødets markedsplads på at tale med Anne Tietjen – og specifikt høre om hendes studerendes arbejde på Bornholm.

”Det er jo interessant at se forskning på det her plan. Det er et meget ambitiøst projekt, de har sat i gang på Bornholm, og det er inspirerende for mig at høre, hvordan de arbejder aktivt med landskabet i storskala. Det er interessant for mig at høre, hvordan man overhovedet starter et så omfattende projekt op. Og det skaber rum for eftertanke: Kan vi – i min kommune – lade os inspirere af det og gå i dybden med landskabsudviklingen og skabe et link til vores byudvikling”, spørger Lotte Højgaard og fortsætter:

” jeg ville egentlig gerne have forskerne med ud i min egen kommune. For at gentage den form for formidling, jeg har oplevet, overfor borgerne og politikerne.

Lotte Højgaard, Holbæk Kommunes

”Det kræver i hvert fald, at vi får motiveret vores politikere. Og at vi bliver i stand til at åbne borgernes øjne for landskabet og de muligheder, der ligger i det. Det har været meget interessant og tankevækkende, og jeg ville egentlig gerne have forskerne med ud i min egen kommune. For at gentage den form for formidling, jeg har oplevet, overfor borgerne og politikerne”.

Netværk, sammenhængskraft og nye relationer

Det udsagn rammer selve Center for Strategisk Byforsknings deltagelse på Byplanmødet fint ind. For Anne Tietjen er det netop selve formålet med at deltage i Byplanmødet: At udbygge sit netværk, skabe nye relationer. Nogle tilfældige – andre mere tilstræbte og strategisk udpegede. Håbet er at inspirere andre kommuner til at tage tråden op og åbne for lignende projekter.

”Det er med til at drive vores metode og min forskning videre. Og så synes jeg jo også, at det er meget fint, at vi på den her måde kan præsentere Center for Strategisk Byforskning som et hele. At vi kan vise, at vi faktisk er i stand til at arbejde sammen og supplere hinanden, trods det, at vi er et murstensløst center, som reelt består af tre forskellige forskningsinstitutioner”.

Center for Strategisk Byforskning

Blev etableret i 2004 som et murstensløst samarbejde mellem en række forskningsinstitutioner. I dag består det af Københavns Universitet, Aalborg Universitet og Arkitektskolen Aarhus.

Centerets forskere arbejder tværfagligt og på tværs af de medvirkende institutioner på at sætte fokus på byens muligheder og udfordringer – sociorumligt, planlægningsmæssigt og arkitektonisk.

Dette er den ellefte i rækken af artikler om centrets forskning.

Læs mere om centeret og forskningsprojekterne på byforskning.ku.dk

Foto: Dansk Byplanlaboratorium